

«Тасдиқ мекунам»

Директор Муассисаи давлатии
«Пажӯҳишгоҳи илмию клиникии
стоматология ва чарроҳии чоғу рӯй»,
и.и.т.,

Қосимов М.М.
2024с.

ТАҚРИЗИ

Муассисаи пешбар МД «Пажӯҳишгоҳи илмию клиникии стоматология ва чарроҳии чоғу рӯй» оид ба аҳамияти илмӣ-амалии корӣ диссертатсионии Аминов Рустамҷон Сафарович дар мавзӯи: «Паҳншавӣ ва омилҳои таъсиррасонанда ба пайдоиши нуқсонҳои модарзодии минтақаҳои чоғу рӯй дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки ба ҳимоя барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои тиб аз рӯйи ихтисоси 14.01.14 – Стоматология пешниҳод шудааст.

Мубрамияти кори илмӣ. Кори диссертатсионии Аминов Рустамҷон Сафарович ба яке аз мавзӯи муҳим ва мубрами соҳаи тандурустӣ бахшида шудааст, ки ба тақмил додани усулҳои коррексияи чарроҳӣ ва реабилитатсияи кӯдакон бо нуқсонҳои модарзодии чоғу рӯй дар Ҷумҳурии Тоҷикистон равона шудааст. Тадқиқот ба ҳалли масъалае нигаронида шудааст, ки барои минтақа натавонҳои аҳамияти муҳими тиббӣ балки иҷтимоӣ низ дорад.

Кор ба ҷанбаи муҳими кӯмаки тиббӣ ба кӯдакони дорои нуқсонҳои модарзодии чоғу рӯй дахл дорад. Дар Шароити Тоҷикистон ин мавзӯ махсусан бо назардошти басомади баланди чунин нуқсонҳо ва зарурати усулҳои муосири ислоҳ ва барқарорсозии онҳо муҳим аст.

Роғҳои модарзодии лаб ва ком яке аз нуқсонҳои маъмултарини рушди рӯй ва чоғ мебошанд. Тибқи маълумоти байналмилалӣ, басомади таваллуди кӯдакони бо роғҳои лаб ва ком аз 1 то 2 ба 1000 кӯдаки навзодро ташкил медиҳанд. Дар Федератсияи Россия басомади чунин аномалияҳо тақрибан 1,5 ба 1000 навзод, Дар Ҷумҳурии Қазоқистон 1,6 ба 1000, Дар Ҷумҳурии Узбекистон 1,3 ба 1000 ва Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон 1,7 ба 1000 навзод аст

[Козлов И.А., 2020; Мирахмедова Р.А., 2021; Турдыбаев Б.К., 2021; Ашуров М.Н., 2022; WHO, 2023].

Баланд будани шиддати нуқсонҳои модарзодии рӯй ва ҷоғ дар Тоҷикистон зарурати такмил додани усулҳои мавҷудаи таъхис, таъобати ҷарроҳӣ ва барқарорсозиро тақозо мекунад. Ин мушкилот аҳамияти тиббӣ ва иҷтимоии назаррас дорад, зеро таъсири назаррас ба сифати зиндагии беморон ва оилаҳои онҳо мерасонад. Камбуди хизматрасонии тиббии сифатнок дар ин соҳа мубрамият ва зарурати таҳияи усулҳои нави маҷсуии муносибат ба таъобат ва барқарорсозии кӯдакон бо чунин нуқсонҳо зиёд мекунад.

Бинобар ин, мавзӯи тадқиқоти Аминов Р.С. "Такмил додани муносибати ҷамъбасти ба коррексияи махсуси ҷарроҳӣ ва барқарорсозии кӯдакони дорои нуқсонҳои модарзодии минтақаи ҷоғу рӯй дар Ҷумҳурии Тоҷикистон" хеле муҳим мебошад ҳам аз нуқтаи назари назариявӣ ва ҳам амалӣ. Тадқиқот ба ҳалли мушкилоти муҳим равона шудааст, ки ин барои Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар он чунин нуқсонҳо бештар аз миёнаи ҷаҳонӣ мушоҳида мешаванд ва тақозои таҳияи усулҳои самараноки коррексияро доранд, хеле муҳим аст.

Натиҷаҳои асосии илмӣ дар доираи талабот ба диссертатсияҳои номзадӣ.

Бо дарназардошти аҳамияти масъала, аз ҷониби муаллиф мақсад ва вазифаҳоеро, ки дар рафти иҷрои кор бомуваффақият ҳал карда шудаанд, дуруст ва дақиқ муайян қардашудааст. Кори диссертатсионӣ сохтори анъанавӣ дошта аз муқаддима, шарҳи адабиёт, боби мавод ва усулҳои тадқиқот, панҷ боби таҳқиқотӣ, хулоса ва рӯйхати адабиётро дар бар мегиранд. Мақсад ва вазифаҳои кори диссертатсионӣ таҳия, далелҳо, равишҳои методӣ имкон медиҳанд, ки вазифаҳои гузошташударо ҳал кунанд. Кор дар ҳаҷми 158 саҳифа оварда шуда, бо 35 ҷадвал ва 25 расм тасвир шудааст.

Натиҷаҳои кори диссертатсионӣ дар маҷмӯъ ба ҳалли масъалаҳои таъхиси барвақтӣ, таъобати саривақтӣ ва барқарорсозии кӯдакони гирифтори нуқсонҳои модарзодии минтақаи ҷоғу рӯй мусоидат мекунанд.

Саҳми шахсии довталаб

Муаллифи кори диссертатсионӣ, Аминов Р.С., дар гузаронидани ин тадқиқот саҳми назарраси шахсӣ гузоштааст. Дар доираи кори худ муаллиф мустақилона муносибати комплексиро ба ислоҳи нуқсонҳои модарзодии минтақаи ҷоғу рӯй таҳия ва ҷорӣ кард, ки на танҳо даҳолати ҷарроҳӣ, балки барқарорсозии минбаъдаро низ дар бар мегирад.

Илова бар ин, муаллиф таҳлили васеи маълумоти эпидемиологиро анҷом дод, ки ба ошкор кардани омилҳои асосии хавф ва пешниҳоди усулҳои беҳтарини пешгирӣ имкон дод. Саҳми шахсии муаллиф инчунин гузаронидани тадқиқоти клиниқиро дар бар мегирад, ки дар он ӯ бевосита иштирок кардааст, таҳия ва озмоиши усулҳои нав, инчунин таҳлили маълумотро ҷамъоварӣ намудааст.

Муаллиф на танҳо усулҳои нави ҷарроҳиро пешниҳод кард, балки методологияи барқарорсозиро низ такмил дод, ки самаранокии табобатро хеле баланд бардошт ва сифати зиндагии беморонро беҳтар намудааст. Иштироки ҷаблонии ӯ дар омодагии нашрияҳо ва баромадҳо дар конференсияҳои илмӣ аз сатҳи баланди касбӣ ва саҳми назарраси ӯ дар рушди ин соҳаи илмӣ шаҳодат медиҳад.

Дарачаи асоснокӣ ва эътимоднокии натиҷаҳо ва хулосаҳои, ки дар диссертатсия таҳия шудаанд.

Дарачаи асоснокӣ ва эътимоднокии ҳар як натиҷа, хулосаи довталаб, ки дар рисола таҳия шудааст, ба таҳлили маводи кофӣ барои пешбарии муқаррароти асосии кор, гирифтани хулосаҳои асоснок ва тавсияҳои амалӣ асос ёфтааст, ки бо мақсад ва вазифаҳои кор мувофиқат мекунанд.

Навгонии илмӣ ва аҳамияти амалии кор.

Навгонии илмӣ кори диссертатсионии Аминов Р.С. аз таҳия ва ҷорӣ кардани равишҳои нави комплексӣ ба табобат ва барқарорсозии кӯдакони дорони нуқсонҳои модарзодии минтақаи ҷоғу рӯй иборат аст. Аз ҷумла, муаллиф бори аввал дар амалияи Ҷумҳурии Тоҷикистон алгоритмҳои нави даҳолати ҷарроҳиро пешниҳод ва санҷидааст, ки марҳилаҳои омодагии пеш аз ҷарроҳӣ ва барқарорсозии пас аз ҷарроҳиро дар бар мегиранд.

Муаллиф усулҳои нави барқарорсозии логопедиро таҳия кардааст, ки ба хусусияти забони тоҷикӣ ва хусусиятҳои фарҳангии минтақа мутобиқ карда шудаанд. Ин усулҳо ба барқарорсозии самараноки функсияи нутқ дар кӯдакони дорои нуқсонҳои модарзодӣ равона карда шудаанд, ки ин ҳамгироии онҳоро ба ҷомеа хеле беҳтар мекунад.

Илова бар ин, дар кори диссертатсионӣ бори аввал таҳлили системавии маълумоти эпидемиологӣ оид ба нуқсонҳои модарзодии ҷоӣу рӯй дар Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида шуд, ки он имкон дод, ки омилҳои хавф, ки қаблан ба назар гирифта нашуда буданд, ошкор карда шаванд. Муаллиф тавсияҳои нави пешгирикунандаро таҳия кардааст, ки метавонанд ҳам дар сатҳи минтақавӣ ва ҳам дар сатҳи миллии истифода шаванд.

Ҳамин тариқ, наwgонии илмии кори диссертатсионии Аминов Р.С. на танҳо дар таҳияи усулҳои нави таъобат ва барқарорсозӣ, балки дар таҳияи равишҳои нави маҷмӯи барои пешгирӣ ва арзёбии ҳамаҷонибаи натиҷаҳои таъобат, ки саҳми назаррас дар рушди илму амалияи тиббӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар кишварҳои дорои ҳамингуна мушкилот мебошад, гузошта шавад.

Тасдиқи нашри муқаррароти асосӣ, натиҷаҳо ва хулосаҳои рисола.

Аз рӯи маводи диссертатсия 7 кори илмӣ, аз ҷумла 4 дар маҷаллаҳои илмии тақризшаванда, ки аз ҷониби Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва КОА Федератсияи Русия барои нашри натиҷаҳои асосии кори диссертатсионӣ тавсия дода мешаванд, нашр карда шудааст.

Корҳои нашршуда натиҷаҳои асосии тадқиқоти гузаронидашударо пурра нишон медиҳанд. Шумораи корҳои нашршуда ба диссертатсияи номзадӣ мувофиқат мекунад.

Мутобиқати автореферат ба мундариҷаи рисола.

Муқаррароти илмӣ ва хулосаҳои, ки дар автореферат баён гардидаанд, ба мазмуни рисола ва талаботи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пурра ҷавобгӯ мебошанд.

Тавсияҳо оид ба истифодаи натиҷаҳо ва хулосаҳои рисола.

Натиҷаҳо, хулосаҳо ва тавсияҳои амалии кори диссертатсионӣ метавонанд дар кори табобати чарроҳони чоғу рӯй, стоматологҳо, табибони оилавӣ, педиатрҳо дар сатҳи амбулаторӣ ва ҳам статсионарӣ истифода шаванд.

Усулҳо ва равишҳои Дар доираи кори диссертатсионии Аминов Р.С. таҳияшуда барои табобати нуқсонҳои модарсозии минтакаи чоғу рӯй метавонанд ба амалияи ҳаррӯзаи табибони оилавӣ ва педиатрҳо ворид карда шаванд. Ин ба баланд бардоштани сифати ёри аввалия ва беҳтар кардани натиҷаҳои табобати кӯдакони дорой чунин ҳолат имкон медиҳад.

Татбиқи протоколҳои стандартикунидашудаи клиникӣ, ки дар асоси кори диссертатсионӣ таҳия шаванд, ҳамохангсозии байни шӯъбаҳои гуногуни беморхонаро осон мекунад ва ба муносибати ҳамачониба ва самарабахши табобат мусоидат мекунад.

Ин тадбирҳо ба ҳамгирии таҷрибаҳои беҳтарин ба фаъолияти ҳаррӯзаи тиббӣ, беҳтар кардани натиҷаҳои табобат ва таъмини стандарти баландтари нигоҳубини беморони дорой нуқсонҳои модарзодии минтакаи чоғу рӯй мусоидат мекунад.

Хулоса

Ҳамин тариқ, корӣ диссертатсионии Аминов Рустамҷон Сафарович дар мавзӯи «Паҳншавӣ ва омилҳои таъсиррасонанда ба пайдоиши нуқсонҳои модарзодии минтақаҳои чоғу рӯй дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои тиб аз рӯйи ихтисоси 14.01.14 – Стоматология пешниҳод шудааст, кори илмӣ-тахассусии ба анҷом расида мебошад, ки дар асоси таҳқиқоти анҷомдодашуда мушкилоти асосӣ оид ба беҳтар намудани усулҳои чарроҳӣ ва барқарорсозии кӯдакони дорой нуқсонҳои модарзодии минтакаи чоғу рӯй дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳал карда шудааст.

Кори диссертатсионӣ дорой навгонҳои илмӣ, аҳамияти амалӣ, ҳаҷми таҳқиқот ва равиши методӣ буда, ба талаботи қисми 3 банди 31, 33, 34 «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 (бо тағйиру иловаҳо аз 26 июни соли 2023, таҳти №295) тасдиқ шудааст, ки ба диссертатсияҳо барои дарёфти

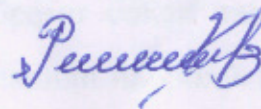
дараҷаи илмии номзади илмҳои тиббӣ аз рӯи ихтисоси 14.01.14 –
Стоматология пешниҳод шудааст, ҷавобгӯ мебошад.

Қор дар рушди илм ва амалияи тиббӣ саҳми назаррас гузошта, ба беҳтар
намудани сифати зиндагии беморони дорон нуқсонҳои модарзодии минтақаи
ҷоғу рӯй мусоидат мекунад ва муаллиф сазовори додани дараҷаи илмии
номзади илмҳои тиббӣ мебошад.

Тақризи оид ба аҳамияти илмӣ-амалии кори диссертатсионии Аминов Р.С.
дар мавзӯи «Паҳншавӣ ва омилҳои таъсиррасонанда ба пайдоиши нуқсонҳои
модарзодии минтақаҳои ҷоғу рӯй дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар ҷаласаи
Шурои Олимони МД «ПКИК стоматология ва ҷарроҳии ҷоғу рӯй» баррасӣ шуд.
Дар ҷаласа иштирок доштанд 17 нафар. Овоздоданд: тарафдор – 17 нафар; зид –
нест; бетараф – нест, протоколи № 5 аз «30» 08 2024 с.

Раискунанда:

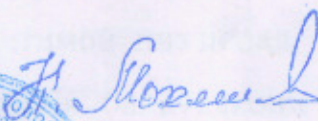
Муовини директори Муассисаи давлатии
«Пажӯҳишгоҳи илмию клиникаи
стоматология ва ҷарроҳии ҷоғу рӯй», н.и.т

Рашидов Ҳ.Т.

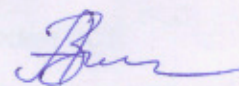
Эксперт:

Директор Муассисаи давлатии
«Пажӯҳишгоҳи илмию клиникаи
стоматология ва ҷарроҳии ҷоғу рӯй», н.и.т

Қосимов М.М.

Қотиби илмии Муассисаи давлатии
«Пажӯҳишгоҳи илмию клиникаи
стоматология ва ҷарроҳии ҷоғу рӯй», н.и.т

Ахророва З.Қ.

Заверено:
Инспектор

Сафдарова З.Д.

Маълумот барои тамос: Муассисаи давлатии «Пажӯҳишгоҳи илмию клиникаи
стоматология ва ҷарроҳии ҷоғу рӯй», Суроға: 734033, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе,
гузаргоҳи 5-ми к. Хучандӣ 13; Тел.: +992 (37) 231-25-86, mahmadullo_740501@mail.ru